

Mediateknikerutbildningen, MTU AB
info@mtu.se

2013-12-12
Dnr 44-2012:460

Föreläggande vid vite

efter tillsyn av den fristående gymnasieskolan
Mediateknikerutbildningen i Linköpings kommun

Föreläggande vid vite

Beslut

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Mediateknikerutbildningen, MTU AB, (org. nr 556463-1983) att vid vite av **300 000 kr senast den 14 mars 2014** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder i enlighet med de ansvarsnivåer som pekas ut i författningarna.

- Skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd och vid utredningen samråda med elevhälsan (3 kap. 8 § skollagen).
- Utarbeta och besluta om åtgärdsprogram i enlighet med författningarnas krav (3 kap. 9 § skollagen).
- Bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen samt dokumentera detta kvalitetsarbete. I kvalitetsarbetet ingår bl.a. att följa upp att eleverna får den undervisningstid som de har rätt till (4 kap. 3-6 §§ skollagen, 4 kap. 22 § gymnasieförordningen).
- Ge eleverna tillgång till en elevhälsa som omfattar specialpedagogiska insatser (2 kap. 25 § skollagen).
- Se till att eleverna får en likvärdig utbildning jämfört med övrig utbildning inom gymnasieskolan, såväl inom skolenheten som i jämförelse med andra motsvarande utbildningar vid andra skolenheter (1 kap. 9 § skollagen).
- Ge eleverna på skolans yrkesprogram och högskoleförberedande program minst den garanterade undervisningstiden (16 kap. 18 § skollagen).

Föreläggandet gäller omedelbart.

De vidtagna åtgärderna ska senast **den 14 mars 2014** skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Mediateknikerutbildningen, MTU AB, inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vitet.

Skolinspektionen erinrar om att Mediateknikerutbildningen, MTU AB, enligt 2 kap. 8 § skollagen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Även om huvudmannen ges viss tid att rätta till bristerna har huvudmannen fortfarande det fulla ansvaret för att utbildningen genomförs i enlighet med författningarna. Skolinspektionen förutsätter därför att huvudmannen snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

Skolinspektionen kan tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

Skäl för beslutet

Bakgrund och utredning

Skolinspektionen har sedan hösten 2012 en pågående tillsyn av den fristående gymnasieskolan Mediateknikerutbildningen. Verksamheten startade läsåret 2003/04 och omfattade under läsåret 2012/13 utbildningarna:

- Estetiska programmet inriktning bild och formgivning (årskurs 1 och 2)
- Estetiska programmet inriktning estetik och media (årskurs 1 och 2)
- El- och energiprogrammet inriktning dator och kommunikationsteknik (årskurs 1 och 2)
- Medieprogrammet (årskurs 3)

Huvudman är Mediateknikerutbildningen, MTU AB med organisationsnummer 556463-1983.

Skolinspektionen har genomfört tillsynsbesök vid Mediateknikerutbildningen den 27 september 2012. Skolan hade då 138 elever. I beslut den 26 oktober 2012 har Skolinspektionen konstaterat flera brister i verksamheten inom följande områden som omfattas av Skolinspektionens tillsyn; grundläggande värden och inflytande, trygghet och studiero, särskilt stöd, bedömning och betygssättning, pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen, personalkompetens, erbjudande av utbildning samt omfattning, innehåll och resurstillgång. Huvudmannen har i beslutet förelagts att avhjälpa bristerna genom att vidta vissa åtgärder samt att redovisa åtgärderna till Skolinspektionen senast den 28 januari 2013 (bilaga 1).

Huvudmannen har i en skrivelse daterad den 25 januari 2013 redogjort för de åtgärder som har vidtagits med anledning av Skolinspektionens föreläggande, bl.a. att rutinen för att utreda elevers behov av särskilt stöd har ändrats och att en ny mall för åtgärdsprogram har tagits fram.

Skolinspektionen har i ett uppföljningsprotokoll daterat den 19 april 2013 begärt in kompletterande svar från Mediateknikerutbildningen, MTU AB, avseende bl.a. skolans nya plan mot kränkande behandling, exempel på åtgärder för att tillgodose elevers behov av särskilt stöd, exempel på åtgärdsprogram utarbetade efter skolans nya mall, datum för tillsättning av den tjänst om 20-40 procent för specialpedagogiska insatser som enligt huvudmannen var utlyst men inte tillsatt samt en planering för elevernas arbetsplatsförlagda lärande (APL).

Huvudmannen har den 7 maj 2013 inkommit med ett kompletterande svar. Av kompletteringen framgick bl.a. att skolan fortfarande saknade en aktuell plan mot kränkande behandling. Angående skolans arbete med att ge särskilt stöd framgick att försök inletts med inspelade lärargenomgångar och att skolan i sitt arbete med åtgärdsprogram avsåg att utgå från blanketter som finns som bilaga i Skolverkets allmänna råd med kommentarer (SKOLFS 2013:8). Av svaret framgick vidare att skolan planerade att tillsätta den specialpedagogiska tjänsten till läsåret 2013/14.

Under våren 2013 har signaler inkommit till Skolinspektionen om bl.a. brister i skolans undervisning i engelska. Mot bakgrund av dessa signaler samt för att kunna slutföra bedömningen om Mediateknikerutbildningen, MTU AB, vidtagit tillräckliga åtgärder genomfördes en fördjupad uppföljning med skolbesök den 19 juni 2013. Vid uppföljningsbesöket framkom bl.a. att det fortfarande saknades tillgång till sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser tillgodoses. Vidare framkom att den specialpedagogiska tjänsten utannonserats.

Vid kontakt med huvudmannen den 24 september 2013 har framkommit att skolan fortfarande saknade sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser tillgodoses. Skolinspektionen har den 17 oktober 2013 genomfört ett nytt besök i skolan. Fortfarande saknades en tydlig arbetsgång för att utreda elevers behov av särskilt stöd och fortfarande hade rektorn inte beslutat och utarbetat något åtgärdsprogram, trots att det vid vårterminens slut fanns elever som fick betyget F. Vidare saknade eleverna fortfarande tillgång till specialpedagogiska insatser och det saknades ett systematiskt kvalitetsarbete, både på huvudmannanivå och på skolenhetsnivå.

Skolinspektionen har den 14 oktober 2013 tagit emot en skrivelse med uppgifter om brister avseende undervisningstiden vid Mediateknikerutbildningen. Skolinspektionen begärde därför i samband med besöket på skolan den 17 oktober 2013 att få veta hur huvudmannen säkerställer att eleverna får sin garanterade undervisningstid. Därefter begärde Skolinspektionen ytterligare en skriftlig redovisning av hur tre slumpvis utvalda elever i årskurs 3 har fått sin garanterade undervisningstid. Huvudmannen hade ingen sådan dokumentation men tog på Skolinspektionens begäran fram en sammanställning som visade elevernas undervisningstid i respektive kurs. De elever som omfattas av redovisningen går läsåret 2013/14 i årskurs 3 på El- och energiprogrammet respektive två olika inriktningar på Estetiska programmet.

Skolinspektionen har den 31 oktober 2013 haft ytterligare kontakt med huvudmannen och fick då information om att eleverna fortfarande saknade tillgång till sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser tillgodoses. Den 18 november 2013 fick Skolinspektionen information om att rektorn vid Mediateknikerutbildningen slutit ett avtal med ett företag för att säkerställa elevernas tillgång till specialpedagogiska insatser. Avtalet gäller från 15 november 2013 till 31 december 2013 och avser löpande konsultation och handledning, dock framgår inte omfattningen i avtalet. Det framgår inte heller på vilket sätt elevernas tillgång till specialpedagogiska insatser ska tillgodoses efter årsskiftet.

De uppgifter som framkommit vid uppföljningsbesöken i juni respektive oktober 2013 har kommunicerats med huvudman och rektor. På uppdrag av huvudmannen har rektor lämnat synpunkter och förtydligande kommentarer.

Skolinspektionens bedömning

Av huvudmannens skriftliga redovisningar och av Skolinspektionens uppföljningsbesök vid Mediateknikerutbildningen i juni och oktober 2013 samt vid kontakt med huvudmannen i september 2013, framgår att huvudmannen vidtagit tillräckliga åtgärder

för att rätta till de brister som Skolinspektionen konstaterade i beslutet den 26 oktober 2012 inom bedömningsområdena; trygghet och studiero, grundläggande värden och inflytande, bedömning och betygssättning, personalkompetens samt omfattning, innehåll och resurstillgång. Vidare har huvudmannen vidtagit vissa åtgärder för att komma till rätta med brister inom bedömningsområdet erbjudande av utbildning. Skolinspektionens uppföljning visar dock att det kvarstår brister inom ett antal bedömningsområden som redovisas nedan.

Skolinspektionen har därutöver under uppföljningen uppmärksammat nya brister i verksamheten inom bedömningsområdet omfattning, innehåll och resurstillgång. Bristerna gäller elevernas rätt till garanterad undervisningstid och elevernas rätt till en likvärdig utbildning jämfört med övrig utbildning inom gymnasieskolan. Även dessa brister redovisas nedan.

Särskilt stöd

Det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd. Mediateknikerutbildningen, MTU AB, ska därför vidta följande åtgärder:

- Skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd och vid utredningen samråda med elevhälsan.
- Utarbeta och besluta om åtgärdsprogram i enlighet med författningarnas krav.

Motivering

I skollagen anges att särskilt stöd ska ges i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till. Vidare framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ska det anmälas till rektor. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Vid utredningen ska samråd ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Om utredningen visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska ett åtgärdsprogram utarbetas där det framgår vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Åtgärdsprogram ska beslutas av rektorn.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2013:8) med kommentarer för arbete med åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd framgår bl.a. att arbetet med att uppmärksamma en elevs behov av särskilt stöd är en process i flera steg. Det handlar om att uppmärksamma om en elev kan behöva särskilt stöd, utreda elevens behov och därefter vid behov utarbeta ett program med åtgärder som genomförs, följs upp och utvärderas. I arbete med åtgärdsprogram finns det vissa formella krav som återkommer under processen. Detta gäller till exempel hur arbetet ska dokumenteras.

Utredning av behov av särskilt stöd och samråd med elevhälsan

Mediateknikerutbildningen saknade vid tillsynsbesöket i september 2012 tillgång till specialpedagogiska insatser, detsamma gällde vid uppföljningsbesöket i juni 2013 och vid skolbesöket i oktober 2013. Skolan har enligt rektorn en arbetsgång för att uppmärksamma och stödja elever som riskerar att inte nå kunskapskraven. Skolans rektor

och övrig personal har möten varje vecka då olika elevärenden tas upp. Vid dessa möten deltar även skolans "studiecoach". Enligt rektorn uppmärksammas vid dessa möten elever som riskerar att inte nå kunskapskraven och elevens behov av särskilt stöd diskuteras under mötets gång genom samtal i personalgruppen, men någon utredning görs inte. Vanligen blir resultatet av personalens diskussion att elevens undervisningstid i den aktuella kursen utökas och i vissa fall flyttas kursens slutdatum fram. Åtgärden dokumenteras enligt rektorn i aktuellt mötesprotokoll, men åtgärden att utöka kurstiden följs inte upp på annat sätt än genom att rektorn frågar berörd lärare hur det går. Vidare leder inte ställningstagandet att förlänga kurstiden till att uppgifter i elevens individuella studieplan förändras.

Vid skolbesöket i oktober 2013 framkom att arbetsgången för att uppmärksamma och utreda elevers behov av särskilt stöd fortfarande var densamma som vid tillsynsbesöket i september 2012. Vid besöket i juni 2013 uppgav rektorn att tanken var att även en specialpedagog och en skolsköterska skulle delta vid personalens veckomöten framöver. Fortfarande i oktober 2013 saknade skolan personal med specialpedagogisk kompetens och tillgången till skolsköterska var mycket begränsad. Skolan har dock sedan den 15 november 2013 och fram till den 31 december 2013 ett avtal om möjligheten att konsultera en specialpedagog, men det framgår inte av avtalet på vilket sätt eller i vilken omfattning specialpedagogen ska delta i skolans arbete med att ge eleverna särskilt stöd i form av specialpedagogiska insatser. Det framgår inte heller på vilket sätt elevernas tillgång till specialpedagogiska insatser ska tillgodoses efter årsskiftet. Skolan gör dessutom inte någon utredning av elevers behov av särskilt stöd och har inte kunnat redogöra för hur man säkerställer samråd med elevhälsan.

Som framgår nedan under bedömningsområdet pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen har skolan inte säkerställt att eleverna får minst den undervisningstid som de har rätt till. Detta tillsammans med vad som har framkommit ovan gör att Skolinspektionen ser särskilt allvarligt på att elever rutinmässigt tilldelas extra undervisningstid av skolan, trots att skolan inte ens vet om eleverna har fått sin garanterade undervisningstid.

Åtgärdsprogram

Skolan hade vid tillsynsbesöket hösten 2012 en mall för åtgärdsprogram med rubrikerna; nulägesbeskrivning, mål, åtgärder och uppföljning. Skolinspektionen tog då del av ett åtgärdsprogram som hade utarbetats på skolan under läsåret 2011/12. Åtgärdsprogrammet var inte utarbetat i enlighet med författningarnas krav. Exempelvis var elevens behov av stöd, och hur skolan skulle tillgodose dessa stödbehov tydligt beskrivna. Åtgärdsprogrammet var heller inte utformat som ett beslut med överklagandehänvisning och det framgick inte att rektorn var beslutsfattare.

Av huvudmannens redovisningar framgår att mallen för åtgärdsprogram skulle ändras. Vid uppföljningsbesöket i juni 2013 uppgav rektorn att det inte hade utarbetats något åtgärdsprogram under läsåret 2012/13, trots att det fanns elever som inte slutfört planerade kurser inom den tid som avsatts och därför fått förlängd kurstid. Vid skolbe-

söket i oktober 2013 uppgav rektorn att det fortfarande inte hade utarbetats något åtgärdsprogram på skolan.

Även om skolan inte utarbetar åtgärdsprogram erbjöds enstaka elever som vid slutet av vårterminen 2013 hade betyget F i några kurser att gå en så kallad sommarskola. Därefter nådde eleverna kunskapskraven. Under höstterminen 2013 har skolan erbjudit elever som har svårigheter i matematik att delta vid den så kallade resurstiden som finns schemalagd två förmiddagar i veckan.

Som exempel på åtgärder som skolan vidtagit, förutom att ge eleverna mer undervisningstid har huvudmannen och rektorn uppgett att en resursbank av inspelade lärargenomgångar håller på att byggas upp. Dessa genomgångar är tänkta att bli tillgängliga för eleverna som på detta sätt ska kunna ta del av en lärargenomgång i efterhand. Detta är enligt Skolinspektionen en generell stödinsats och kan inte betraktas som ett särskilt stöd utifrån individuella behov.

Sammantaget konstaterar Skolinspektionen att de åtgärder som huvudmannen och rektorn vidtagit inte är tillräckliga. Fortfarande utreds inte elevernas behov av särskilt stöd, det saknas samråd med elevhälsan och åtgärdsprogram utarbetas inte. Samtliga påtalade brister i skolans arbete med särskilt stöd kvarstår trots att dessa har påtalats för mer än ett år sedan. Huvudmannen föreläggs därför på nytt att åtgärda bristerna.

Författningsstöd

3 kap. 8–9 §§ skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet vid skolan. Mediateknikerutbildningen, MTU AB, ska därför vidta följande åtgärder:

- Bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen samt dokumentera detta kvalitetsarbete. I kvalitetsarbetet ingår bl.a. att följa upp att eleverna får den undervisningstid som de har rätt till.

Motivering

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Ett sådant systematiskt kvalitetsarbete ska även genomföras på skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbetet vid enheten genomförs. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Av gymnasieförordningen framgår att huvudmannen ska redovisa hur eleverna fått sin garanterade undervisningstid.

Vid Mediateknikerutbildningen bedrivs ett visst kvalitetsarbete men vid tillsynen hösten 2012 saknades struktur och systematik för arbetet. Detsamma gällde vid besöket i oktober 2013. Huvudman, rektor och lärare har återkommande diskussioner om hur verksamheten ska utvecklas men det saknas en planering, uppföljning och dokumentation av utvecklingsarbetet, som ger en samlad bild av skolans resultat.

Skolan upprättar årligen en kvalitetsrapport men denna saknar en tydlig koppling till en dokumenterad planering av skolans arbete utifrån skolans resultat. Skolinspektionen tog hösten 2012 del av en kvalitetsredovisning som avsåg verksamhetsåret 2011 och efter uppföljningsbesöket i juni 2013 fick Skolinspektionen ta del av den kvalitetsrapport som avsåg läsåret 2012/13. Rapporten som har karaktären av en lägesrapport utgår inte från en planering av verksamhetens behov av utvecklingsarbete, dock framgår av rapporten olika förbättringsförslag. Vad gäller skolans kunskapsresultat redovisas antalet avgångselever med slutbetyg respektive antalet elever med samlat betygsdokument.

Rektorn har efter Skolinspektionens uppföljningsbesök i juni 2013 inkommit med en arbetsplan som avser läsåret 2013/14, daterad 20 juni 2013. Av planen framgår bland annat utvecklingsarbete kopplat till Skolinspektionens beslut. Skolinspektionen har också tagit del av en komplettering av arbetsplanen där de nationella målen tydliggjorts. Rektorn har uppgett att arbetsplanen ska ligga till grund för nästa kvalitetsrapport. Vid skolbesöket i oktober 2013 uppgav huvudmannen att skolan har kontakt med en konsult som ska ge stöd i arbetet med att skapa en struktur för kvalitetsarbetet.

Under våren 2013 inkom uppgifter till Skolinspektionen om att eleverna inte fick den undervisningstid de hade rätt till i engelska. Vid uppföljningsbesöket i juni 2013 uppgav huvudmannen och rektorn att de kände till problemet och att åtgärder hade vidtagits för att rätta till de brister som funnits kring elevernas undervisningstid i engelska. Bland annat hade skolan under våren 2013 anställt ytterligare en lärare i engelska. Vidare uppgav huvudmannen att undervisningstiden skulle tydliggöras för eleverna och följas upp av huvudmannen.

I oktober 2013 inkom återigen uppgifter till Skolinspektionen om brister avseende undervisningstiden. Skolinspektionen begärde därför i samband med skolbesöket i oktober 2013 att få veta hur huvudmannen säkerställer att eleverna får den undervisningstid som de har rätt till. Av dokument och intervju med rektorn och huvudmannen framkom att lärarna i de av skolan benämnda uppdragsbeskrivningarna numera tydliggör dels vilka kurser som ingår i uppdraget, dels antalet undervisningstimmar i varje kurs. Av intervjun framkom emellertid att huvudmannen saknar system och rutiner för att kontinuerligt följa upp att den undervisningstid som enligt uppdragsbeskrivningarna är planerad för de kurser som ingår i uppdraget läggs ut i elevernas schema och att undervisningen genomförs enligt planeringen.

Huvudmannen har på Skolinspektionens begäran tagit fram en sammanställning som visar tre slumpvis utvalda elevers undervisningstid i respektive kurs. Av huvudmannens sammanställning och inkomna elevscheman framgår bland annat att skolan räknar med att två timmars undervisningstid per vecka i en 100 poängskurs under ett läsår

ger 74 timmars undervisningstid. Det faktiska utfallet följer inte huvudmannen upp. Av huvudmannens sammanställning framgår också att det finns en stor spridning i schemalagd undervisningstid mellan kurser. Detta gäller kurser med samma omfattning inom ett program men också samma kurs inom olika program (se tabell nedan). Det framgår inte av inkommen dokumentation att skillnaden i schemalagd tid skulle bero på elevernas skiftande undervisningsbehov.

Skolan har beträffande undervisningstiden visserligen tydliggjort hur mycket lärarledd undervisning eleverna ska ha i respektive kurs inom de olika uppdragen, men huvudmannen har inte följt upp hur mycket undervisningstid som faktiskt läggs ut i elevernas schema, trots att huvudmannen tidigare identifierat undervisningstiden som ett viktigt område att följa upp. På skolan fanns ingen sammanställning som visade elevernas undervisningstid förrän huvudmannen på Skolinspektionens begäran tog fram en sådan. Skolans bristande uppföljning av den faktiska undervisningstiden ska också beaktas i sammanhanget att en vanlig stödåtgärd på skolan är att utöka antalet undervisningstimmar eller att förlänga kurstiden. Trots att skolan inte vet om eleverna ens har fått sin garanterade undervisningstid menar skolan att eleverna som en stödåtgärd ges extra undervisningstid. (Se även bedömningsområdet särskilt stöd.)

Enligt Skolinspektionen bedriver inte huvudman och rektor ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling. Det finns ingen tydlig struktur för arbetet och det saknas en koppling mellan arbetsplan och kvalitetsrapport. Kvalitetsarbetet är heller inte dokumenterat på ett sådant sätt att det ger en samlad bild av skolans resultat. Skolans brister i kvalitetsarbetet påverkar på ett påtagligt sätt huvudmannens möjligheter att följa upp såväl elevernas garanterade undervisningstid som insatta stödåtgärder. Det påverkar i sin tur direkt eleverna som riskerar att varken få den undervisningstid eller det särskilda stöd som de har rätt till.

Skolinspektionen bedömer att Mediateknikerutbildningens systematiska kvalitetsarbete har brister både på huvudmannanivå och på skolenhetsnivå. Det finns ingen struktur för arbetet och det saknas en tydlig planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Därtill finns brister avseende dokumentationen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs på nytt att åtgärda påtalade brister.

Författningsstöd

4 kap. 3–6 §§ skollagen

4 kap. 22 § gymnasieförordningen

Erbjudande av utbildning

Det finns brister i elevernas tillgång till elevhälsa vid skolan. Mediateknikerutbildningen, MTU AB, ska därför vidta följande åtgärd:

- Ge eleverna tillgång till en elevhälsa som omfattar specialpedagogiska insatser.

Motivering

I skollagen anges att det för eleverna ska finnas elevhälsa och att den ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Skolans elever saknade, både vid tillsynsbesöket och vid de två uppföljningsbesöken tillgång till sådan kompetens så elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Enligt huvudmannens redovisning planerade skolan för att det skulle finnas specialpedagogisk kompetens på skolan till starten av läsåret 2013/14. Detta har dock inte skett, vilket framgår av Skolinspektionens kontakt med huvudmannen i september 2013 och vid skolbesöket i oktober 2013. Enligt huvudman och rektor har ingen person med rätt utbildning sökt den utannonserade tjänsten och skolan har inte säkerställt elevernas tillgång till specialpedagogiska insatser på annat sätt. Dock uppgav rektorn i sitt svar på Skolinspektionens dokumentation från uppföljningsbesöket att en ny ansökan inkommit till tjänsten. Då Skolinspektionen i slutet av oktober 2013 hade kontakt med huvudmannen framkom att tjänsten ännu inte tillsatts. Därefter har till Skolinspektionen inkommit information om att rektorn har slutit ett avtal med ett företag om möjligheten att anlita en specialpedagog för löpande konsultation och handledning. Av avtalet framkommer dock inte på vilket sätt specialpedagogen ska användas och i vilken omfattning. Därtill är avtalet begränsat att gälla mellan 15 november och 31 december 2013. Huvudmannen har inte redogjort för hur tillgången till specialpedagogisk kompetens kommer att lösas efter årsskiftet.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer Skolinspektionen att det är oklart om skolan har tillräcklig tillgång till specialpedagogisk kompetens och om eleverna därmed får specialpedagogiska insatser i den utsträckning som det finns behov av. Detta trots att ett helt läsår gått sedan huvudmannen fick bristen påtalad för sig. Att tillgången till specialpedagogisk kompetens inte är säkrad leder också till brister i skolans arbete med särskilt stöd. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs på nytt att åtgärda bristerna.

Författningsstöd

2 kap. 25 § skollagen

Omfattning, innehåll och resurstillgång

Det finns brister i utbildningens omfattning vid skolan. Mediateknikerutbildningen, MTU AB, ska därför vidta följande åtgärder:

- Se till att eleverna får en likvärdig utbildning jämfört med övrig utbildning inom gymnasieskolan, såväl inom skolenheten som i jämförelse med andra motsvarande utbildningar vid andra skolenheter.

- Ge eleverna på skolans yrkesprogram och högskoleförberedande program minst den garanterade undervisningstiden.

Motivering

Enligt skollagen ska utbildningen inom skolväsendet vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas. Av skollagen framgår också att elever på yrkesprogrammen har rätt till minst 2 430 undervisningstimmar om 60 minuter och elever på högskoleförberedande program har rätt till minst 2 180 undervisningstimmar om 60 minuter (garanterad undervisningstid). Av gymnasieförordningen framgår att huvudmannen ska kunna redovisa hur eleven har fått sin garanterade undervisningstid. Vidare framgår av gymnasieförordningen att APL ska förekomma på alla yrkesprogram i minst 15 veckor. Varje vecka som genomförs på en arbetsplats ska för en elev i gymnasieskolan anses motsvara 23 timmars garanterad undervisningstid. I gymnasieförordningen anges att ett läsår ska omfatta 40 veckor.

Uppgifter om brister i elevernas undervisningstid föranledde Skolinspektionen att från huvudmannen begära in en redovisning avseende hur eleverna fått sin garanterade undervisningstid. (Se även ovan under pedagogisk ledning och utvecklingen av utbildningen.) Huvudmannen hade ingen sammanställning över elevernas undervisningstid men tog på Skolinspektionens begäran fram en sådan.

Av huvudmannens redovisning framgår att den schemalagda undervisningstiden i vissa kurser är anmärkningsvärt låg. Detta gäller företrädesvis kurser inom gymnasiegemensamma ämnen. Till exempel har elever som hösten 2013 går i årskurs 3 på El- och energiprogrammet i årskurs 1 för kurserna; engelska 5, samhällskunskap 1a och religionskunskap 1, med den sammanlagda omfattningen 200 poäng, endast fått 108 undervisningstimmar. Det finns även andra exempel på kurser inom gymnasiegemensamma ämnen där den utlagda undervisningstiden är mycket låg, t.ex. har eleverna på El- och energiprogrammet fått 54 timmars undervisningstid i kursen svenska 1 (100 poäng) och 37 timmars undervisningstid i kursen idrott och hälsa 1 (100 poäng).

Skolinspektionen har jämfört antalet undervisningstimmar som eleverna i Mediateknikerutbildningen får med vad gymnasieelever generellt erbjuds och kan konstatera att skolan ger eleverna betydligt mindre undervisningstid i flera kurser (se tabell nedan). I en studie genomförd av Lärarnas riksförbund 2013, se rapporten "Undervisningstiden i gymnasieskolan", presenteras en genomsnittlig undervisningstid för ett antal kurser inom gymnasiegemensamma ämnen. Exempelvis framgår att kurserna svenska 1 och engelska 5 har 88 respektive 87 undervisningstimmar i medeltal medan kursen idrott och hälsa 1 har 78 undervisningstimmar.

Av den sammanställning som Mediateknikerutbildningen har tagit fram, efter det att Skolinspektionen begärt en redovisning, framgår att eleverna på skolans yrkesprogram skulle få sin garanterade undervisningstid. Skolinspektionen ifrågasätter dock tillförlitligheten i sammanställningen och anser att den inte återspeglar de faktiska förhållandena. Av sammanställningen framgår att eleverna gör sin APL utanför schemalagd undervisningstid. På elevernas schema är således inte tid för APL angett. Enligt sam-

manställningen omfattar skolans APL sammanlagt 502 timmar för årskurserna 1–3, vilket är mer än de minst 15 veckor som lagstiftningen kräver (motsvarande 345 timmar). De 502 timmarna för skolans APL har enligt sammanställningen fördelats på 238 timmar i årskurs 1, 234 timmar i årskurs 2 och 30 timmar i årskurs 3. Eleverna på yrkesprogrammet skulle utifrån huvudmannens sammanställning och inkomna elevscheman under årskurs 1 utöver sitt läsårsschema som omfattar 37 veckor ha 238 timmar APL, vilket motsvarar cirka 10 veckors extra undervisningstid. Det skulle innebära att vissa elever i årskurs 1 på Mediateknikerutbildningen har ett läsår som omfattar 47 veckor. Enligt gymnasieförordningen ska ett läsår omfatta 40 veckor. Detta tillsammans med nedanstående redovisning som visar att skolan lagt ut mindre än hälften av undervisningstiden i kurser inom gymnasiegemensamma ämnen i jämförelse med övriga kurser gör att Skolinspektionen starkt ifrågasätter riktigheten i huvudmannens sammanställning.

Huvudmannen har fördelat elevernas garanterade undervisningstid på yrkesprogrammet så att en kurs inom de programgemensamma ämnena respektive inom inriktningen, fått betydligt mer undervisningstid än en kurs av samma omfattning inom de gymnasiegemensamma ämnena. Till exempel har de kurser inom programgemensamma ämnen som förlagts till årskurs 1, sammanlagt 500 poäng, en undervisningstid om 717 timmar inklusive APL. Detta jämfört med övriga kurser i årskurs 1, sammanlagt 550 poäng inom gymnasiegemensamma ämnen, som har en schemalagd undervisningstid om 309 timmar. Skolinspektionen konstaterar att det är en stor skillnad i antalet undervisningstimmar mellan programgemensamma och gymnasiegemensamma ämnen vid skolan.

Vad gäller skolans högskoleförberedande program konstaterar Skolinspektionen att det finns en stor variation avseende hur mycket undervisningstid som läggs ut för olika kurser. Till exempel har elever som nu går i årskurs 3 på det Estetiska programmet inriktning bild och formgivning i kursen engelska 5 (100 poäng) som ingår i de gymnasiegemensamma ämnena fått 79,5 timmars undervisningstid medan eleverna för kursen bildteori (100 poäng) som ingår i inriktningen fått 115 timmars undervisningstid. Det finns vidare tydliga variationer i utlagd undervisningstid för samma kurs mellan det Estetiska programmets två inriktningar estetik och media respektive bild och formgivning. Detta gäller exempelvis engelska 5 där den utlagda undervisningstiden är 64 respektive 79,5 timmar, naturkunskap 1b där 55,5 timmar respektive 71 timmar har schemalagts och kursen fotografisk bild 1 som har 40 respektive 101,5 undervisningstimmar. (Se tabellen nedan.) Enligt rapporten "Undervisningstiden i gymnasieskolan" genomförd av Lärarnas riksförbund får gymnasieelever generellt 87 respektive 84 undervisningstimmar i kurserna engelska 5 respektive naturkunskap 1b..

Kurs	Undervisningstid vid Mediateknikerutbildningen			Genomsnittlig undervisningstid
	El och energi-programmet	Estetiska programmet Inriktning Estetik och media	Estetiska programmet Inriktning Bild och formgivning	
Exempel på kurser med omfattning 100 p				Se rapporten "Undervisningstiden i gymnasieskolan" av Lärarnas riksförbund 2013
Idrott och hälsa 1	37	74	83,5	78
Svenska 1	54	74	73,5	88
Engelska 5	Framgår ej	64	79,5	87
Naturkunskap 1b	Ingår ej	55,5	71	84
Matematik 1a	74	Ingår ej	Ingår ej	91
Matematik 1b	Ingår ej	74	88,5	90
Matematik 2b	Ingår ej	74	115,5	Ingår ej
Fotografisk bild 1	Ingår ej	40	101,5	Ingår ej

Huvudmannens sammanställning anger även att eleverna på skolans högskoleförberedande program skulle få sin garanterade undervisningstid. Skolinspektionen ifrågasätter dock även om dessa uppgifter är sanna. Exempelvis framgår ovan att Mediateknikerutbildningens elever får mindre undervisningstid i kurser inom gymnasiegemensamma ämnen än vad elever generellt får inom gymnasieskolan. Vidare utgår den del av huvudmannens sammanställning som avser Estetiska programmet inriktning bild och formgivning från att alla elever som läser matematik 2b under årskurs 2 får en undervisningstid i matematik som motsvarar både den "vanliga" lektionstiden om två timmar per vecka och den så kallade resurstiden, sammanlagt 115,5 timmar. Huvudmannen har exempelvis inte beräknat undervisningstiden i matematik 2b inom inriktningen estetik och media på samma sätt. Där är den schemalagda undervisningstiden i samma matematikkurs 74 timmar. Vidare har huvudmannen och rektorn tidigare beskrivit resurstiden som undervisningstid avsedd främst för elever som har svårigheter att nå kunskapskraven. (Se även bedömningsområdet särskilt stöd.)

Eleverna på Estetiska programmet, inriktning estetik och media, har under årskurserna 1 och 2 på sina veckoscheman, förutom kursspecifika schemapositioner, även haft schemalagda positioner som benämnts "arbetstid". Det framgår inte i vilken omfattning denna tid har använts för respektive kurs och huvudmannen gör ingen uppföljning av utfallet. Detta är ytterligare en faktor till att huvudmannen inte vet hur mycket undervisningstid eleverna får i respektive kurs.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att eleverna vid Mediateknikerutbildningen inte får en likvärdig utbildning, varken inom skolenheten eller jämfört med andra motsvarande utbildningar inom gymnasieskolan. Det finns en oförklarligt stor variation i antalet undervisningstimmar för samma kurs inom skolenheten och vidare får eleverna i flera kurser inom gymnasiegemensamma ämnen färre undervisningstimmar än vad

elever får generellt vid andra skolenheter. Skolinspektionen bedömer också att eleverna vid Mediateknikerutbildningen inte får sin garanterade undervisningstid. Den sammanställning som huvudmannen gjort är enligt Skolinspektionen en efterkonstruktion, då den inte överensstämmer med elevernas scheman. Huvudmannen har därmed inte visat att eleverna har fått sin garanterade undervisningstid. Huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författningsstöd

1 kap. 9 § och 16 kap. 18 § skollagen

3 kap. 1 och 3 §§ gymnasieförordningen

4 kap. 12 och 22 §§ gymnasieförordningen

Vitesföreläggande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten eller, i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite.

Mediateknikerutbildningen, MTU AB, har i beslut den 26 oktober 2012 förelagts att vidta åtgärder för att uppfylla de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Trots föreläggandet har huvudmannen inte vidtagit sådana åtgärder. Mediateknikerutbildningen, MTU AB, föreläggs därför på nytt att avhjälpa bristerna genom att vidta de åtgärder som beskrivs i beslutet. Skolinspektionen har utöver tidigare förelagda brister konstaterat nya allvarliga brister vad avser elevernas rätt till en likvärdig utbildning och garanterad undervisningstid.

Huvudmannen verkar inte inse allvaret i det föreläggande som delgavs Mediateknikerutbildningen, MTU AB den 26 oktober 2012. Skolinspektionen finner det anmärkningsvärt att huvudmannen inte har åtgärdat förelagda brister, trots att ett helt läsår har passerat. Det åligger en huvudman att följa de beslut som Skolinspektionen meddelar en skola.

På grund av allvaret i de brister som kvarstår och de nya brister som framkommit samt huvudmannens oförmåga att under en längre tid genomföra planerade åtgärder finner Skolinspektionen det nödvändigt att förena föreläggandet med vite.

Hur man överklagar, se hänvisning.

Skolinspektionen

2013-12-12

15 (16)

Dnr 44-2012:460

I ärendets slutliga handläggning har deltagit rättschef Marie Axelsson, avdelningschef Agneta Sandén, avdelningsjurist Carin Holtz samt utredare Sofia Lindstrand. Utredare Anette Bergstrand har varit föredragande i ärendet.

Ann-Marie Begler
Generaldirektör

Bilagor:

Bilaga 1 Beslut efter tillsyn av Mediateknikerutbildningen

Överklagande av beslutet

Skolinspektionens beslut om föreläggande med vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping.

Överklagandet ska ha kommit in till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud.